

Т. В. Магера, Ф. І. Полянський, Н. Б. Стрийвус, Г. І. Герасимчук. Тернопіль : ТОКІППО, 2023. С. 32–38.

2. Васянович Г. П. Роль педагога у формуванні безпечного освітнього середовища у вищому навчальному закладі. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. Сер. Педагогіка*. 2017. Вип. 4. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadped_2017_4_3 (дата звернення: 03.04.2017).

3. Кириченко В. І., Нечерда В. Б. Хакатон як технологія формування соціально успішної особистості учня. *Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді*: зб. наук. праць. Київ : Інститут проблем виховання НАПН України, 2022. Вип. 26. Кн. 1. С. 156–168.

4. Цюман Т. П., Бойчук Н. І. Кодекс безпечного освітнього середовища: метод. посіб. / за заг. ред. Цюман Т. П. Київ, 2018. 56 с.

5. Glew G. M., Fan M-Y., Katon W., Rivara F. P. Bullying and school safety. *Journal of Pediatrics*. 2008. V. 152 (1). P. 123–128.

6. Gordon Sh. 6 Types of Cyberbullying. 2018. URL: <https://www.verywellfamily.com/types-of-cyberbullying-460549> (accessed 10 January 2019).

УДК 374: 378.147.227

Опошнян Олександр Іванович,
здобувач другого (магістерського) рівня
вищої освіти зі спеціальності 011
«Освітні, педагогічні науки» освітньо-
професійної програми «Позашкільна
освіта» Полтавського національного
педагогічного університету
імені В. Г. Короленка, м. Полтава;
Лебедик Леся Вікторівна,
доктор педагогічних наук, доцент, доцент
кафедри мистецтвознавства та
позашкільної освіти Полтавського
національного педагогічного університету
імені В. Г. Короленка, м. Полтава

ЗНАЧЕННЯ БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ СТВОРЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ПЛАНУВАННЯ РОБОТИ ЗАКЛАДУ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Для успішного й ефективного забезпечення безпечного освітнього середовища та удосконалення системи планування роботи закладу позашкільної освіти слід створити такі організаційно-педагогічні умови удосконалення системи планування роботи закладу позашкільної освіти:

1) розподіл і делегування повноважень керівника закладу позашкільної освіти і

його підлеглих; 2) проєктування і перспективне бачення діяльності закладу щодо планування роботи; 3) дотримання у процесі планування усіх вимог нормативних документів, виконання усіх передбачених ними процедур створення, погодження, затвердження документації з планування роботи закладу позашкільної освіти у безпечному освітньому середовищі [8, с. 64–67].

Перша організаційно-педагогічна умова, важлива для удосконалення системи планування роботи закладу позашкільної освіти – розподіл і делегування повноважень між керівником закладу позашкільної освіти і його підлеглими. Заклад позашкільної освіти є освітньою організацією, яка складається з групи людей (педагогів, учнів, батьків), діяльність яких координується директором для досягнення поставлених загальних цілей – отримання споживачами (дітьми) якісних освітніх послуг, чому присвячена уся системна підготовка педагогів для закладів позашкільної освіти в умовах безпечного освітнього середовища [1–14].

Власне «делегування» є процесом передання частини функцій (завдань) і повноважень керівника одному чи декільком підлеглим. Делегування завдань є процесом психологічно важким. Керівник закладу позашкільної освіти, якщо він схильний до стереотипів, не може доручити свою роботу підлеглому. Заважають стереотипи: я виконаю роботу якісніше; простіше самому виконати роботу, ніж вчити інших і пояснювати їм специфіку процесу; підлеглий скористається ситуацією, щоб показати, що він може краще за керівника виконувати роботу; претендуватиме на цю посаду [8, с. 64–67].

Основними цілями делегування завдань є: звільнити час керівника закладу освіти для виконання важливіших завдань; підвищити довіру в колективі; мотивувати роботу працівників закладу позашкільної освіти; спонукати працівників ефективніше та різнобічно використовувати свої професійні знання і навички; перевірити сумлінність працівників.

Успішність делегування завдань визначають три чинники: чітке формулювання завдання; правильний вибір виконавця, який має необхідні знання та навички; грамотна взаємодія керівника і підлеглого. Доцільно

використовувати делегування, коли: керівник розуміє, що підлеглий може виконати роботу краще, ніж він; зайнятість не дає можливості йому вирішити проблему; він намагається сприяти підвищенню професійності підлеглих; необхідним є вільний час для вирішення важливіших завдань [8, с. 64–67].

Делегування повноважень має переваги: підвищується якість управлінських рішень, оскільки їх приймають ті працівники, що мають найбільшу компетентність, більш повну і достовірну інформацію; у підлеглих розвиваються ініціатива, підприємливість, бажання самостійно і творчо працювати; керівник звільняється від виконання другорядних робіт; розширюється обсяг функцій, завдань, що виконує заклад позашкільної освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

17. Лебедик Л. В. Ефективні здоров'язберігаючі технології позашкільної освіти в умовах війни. *Освіта, наука та культура України в світі: мобільність, глобалізація, інклюзія* : збірник тез Міжнародного науково-практичного симпозиуму, 23-24 серпня 2022 р. / за заг. ред. З. П. Ленів. Львів, 2022. 391 с. С. 150–155.

18. Лебедик Л. В. Загальнодидактичні принципи підготовки педагогів закладів позашкільної освіти на основі настанов Григорія Сковороди. *Сучасні рецепції світоглядно-ціннісних орієнтирів Григорія Сковороди* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 2–4 груд. 2022 р. / за заг. ред. к.ю.н. Д. С. Луніна. Полтава, 2022. 268 с. С. 96–99.

19. Лебедик Л. В. Підготовка педагогів для закладів позашкільної освіти на засадах партнерства у контексті Української Хартії вільної людини. *Формування національної ідентичності українця через цінності Української Хартії вільної людини* : науковий, методичний, інформаційний збірник ТОКІППО, 20-21 жовтня 2022 р. / редколегія: О. М. Петровський, В. С. Мисик, І. М. Вітенко, О. І. Когут, Ю. Ч. Шайнюк, Т. В. Магера, Ф. І. Полянський, С. В. Костюк, Н. Б. Стрийвус, Г. І. Герасимчук. Тернопіль: ТОКІППО, 2022. 491 с. С. 270–274.

20. Лебедик Л. В. Розвиток особистості педагогічного працівника закладу позашкільної освіти у безпечному освітньому середовищі. *Організація безпечного освітнього середовища – виклик сучасності: перспективи та рішення* : науковий, методичний, інформаційний збірник Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти, 03 берез. 2023 р. / редколегія: О. М. Петровський, В. С. Мисик, І. М. Вітенко, О. І. Когут, Ю. Ч. Шайнюк, Т. В. Магера, Ф. І. Полянський, Н. Б. Стрийвус, Г. І. Герасимчук. Тернопіль : ТОКІППО, 2023. 416 с. С. 225–229.

21. Лебедик Леся. Погляди Григорія Сковороди на виховання. *Григорій Сковорода і Паїсій Величковський: постаті на тлі епохи* : зб. наук. пр. за результатами Всеукр. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 29 листоп. 2012 р.) [до 290-річчя з дня народження] / [ред. кол. : Т. В. Оніпко, І. М. Петренко, В. В. Сарапін]. Полтава : ПУЕТ, 2013. 196 с. С. 105–108.

22. Лебедик Л. В. Розвиток професійної компетентності педагогів закладів позашкільної освіти на основі педагогічних поглядів Григорія Сковороди. *Сучасні рецепції світоглядно-ціннісних орієнтирів Григорія Сковороди* : колективна монографія / за заг. ред. к.ю.н. Д. С. Луніна. Полтава : Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2022. 360 с. С. 89–97.

23. Лебедик Л. В. Технології навчання майбутніх педагогів закладів позашкільної освіти на засадах Української Хартії вільної людини. *Ціннісні орієнтири сучасної освіти в умовах сьогодення крізь призму Української Хартії вільної людини* : науковий, методичний, інформаційний збірник Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти, 27 жовт. 2023 р. / редколегія: О. М. Петровський, В. С. Мисик, І. М. Вітенко, О. І. Когут, Ю. Ч. Шайнюк, Т. В. Магера, Ф. І. Полянський, С. В. Костюк, Н. Б. Стрийвус, Г. І. Герасимчук. Тернопіль : ТОКІППО, 2023. С. 247–251.
24. Опошнян О. І., Лебедик Л. В. Організаційно-педагогічні умови модернізації системи планування роботи закладу позашкільної освіти. *Наука і освіта в глобальному та національному вимірах: виклики, загрози, перспективи розвитку* : тези доповідей II Міжнар. наук.-практ. конф., 16–17 листоп. 2023 р. Полтава; Лубни; Миргород, 2023. 284 с. С. 64–67.
25. Стрельніков В. Ю. Виховання духовних цінностей учнівської молоді як основи здоров'я особистості. *Взаємодія духовного й фізичного виховання в становленні гармонійно розвиненої особистості* : збірник статей за матеріалами VI Міжнар. наук.-практ. онлайн-конф., 21–22 берез. 2019 р. / гол. ред. В. М. Пристинський. Слов'янськ, 2019. С. 76–84.
26. Стрельніков В. Ю. Концептуальні засади підвищення кваліфікації педагогів закладу позашкільної освіти еколого-натуралістичного профілю. *Освітній фактор. Всеукраїнський науково-педагогічний журнал*. 2022. С. 106–109. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/19211>
27. Стрельніков В. Ю. Складники оцінювання якості безпечного освітнього середовища закладу неперервної освіти. *Організація безпечного освітнього середовища – виклик сучасності: перспективи та рішення* : науковий, методичний, інформаційний збірник Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти, 03 березня 2023 р. / редколегія: О. М. Петровський, В. С. Мисик, І. М. Вітенко, О. І. Когут, Ю. Ч. Шайнюк, Т. В. Магера, Ф. І. Полянський, Н. Б. Стрийвус, Г. І. Герасимчук. Тернопіль : ТОКІППО, 2023. 416 с. С. 340–345.
28. Стрельніков В. Ю. Технології «діадної взаємодії» та ситуаційного навчання студентів. *Педагогічні науки*. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2018. Вип. 71. С. 34–38. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/10120>
29. Lebedyk L. V. Possibilities of application of the a person-centered approach in the training of teachers of out-of-school education institutions. *Scientific World Journal Issue. No19. Part 4 May 2023*. P. 42–51.
30. Lesya Lebedyk, Viktor Strelnikov. Educational space of continuous education of teachers: a facilitating approach. *Educational space: post-non-classical perspectives* / Eds. Dimitrina Kamenova, Svitlana Arkhyrova. Varna: Varna university of management, 2023. 261 p. P. 128–157.

Пометун Олена Іванівна,

доктор педагогічних наук, професор,
головний науковий співробітник
Інституту педагогіки НАПН України,
м. Київ

ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ВЧИТЕЛЯ Й СТВОРЕННЯ БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Безпечне освітнє середовище напряму пов'язане із психологічним комфортом, що його відчують учні, перебуваючи у стінах навчального закладу і на уроках із того чи іншого предмета. Здатність педагога до створення